

Factori de succes pentru noile programe de dezvoltare rurală

© 123rf, Manuela Ferreira

Programele de dezvoltare rurală ale statelor membre (PDR) pentru perioada 2014-2020 ar trebui să fie: bazate pe cerere, axate pe rezultate, lipsite de erori și pe deplin integrate cu alte ajutoare pentru dezvoltarea zonelor rurale. Aceste cerințe-cheie s-au impus drept concluzii cu ocazia seminarului la nivel înalt al Rețelei europene de dezvoltare rurală (REDR) din decembrie 2012, care a explorat factorii implicați în reușita programării pentru următoarea generație de PDR. „Brokerajul inovațional”, „ecologizarea”, „gestionarea partajată” și „buna guvernanță” au fost considerate, de asemenea, cu ocazia seminarului Rețelei europene de dezvoltare rurală ca fiind obiective esențiale pentru reușita programării PDR.

Propunerile privind politica de dezvoltare rurală a UE în perioada 2014-2020 au avut la bază experiența acumulată în perioadele de programare anterioare și consolidează poziția de componentă esențială pe care o are dezvoltarea rurală în cadrul politicii agricole comune (PAC).

Unele aspecte importante, precum tendințele de globalizare, austeritatea bugetară și sustenabilitatea mediului, oferă un context provocator pentru implementarea noilor PDR. La seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală s-a subliniat că acestea sunt considerații esențiale, de care programatorii PDR trebuie să țină seama.

Finanțare oferită de:

„Avem nevoie de conceperea unor PDR care să ne permită să raportăm cu ușurință rezultate verificabile, care să fie mai bine orientate spre tendințele de dezvoltare reale ale teritoriilor rurale și care să se integreze în mod corespunzător cu toate celelalte finanțări. Programatorii PDR ar trebui, de asemenea, să acorde o prioritate foarte mare reducerii erorilor.”

Comisarul Dacian Cioloș

Elaborarea noilor PDR

„Începeți din timp” a fost primul mesaj pentru toate părțile interesate care participă la programarea PDR. Subliniind acest factor de succes, DG AGRI lucrează deja cu statele membre la organizarea unor ateliere la nivel național pentru programatorii PDR. Ordinea de zi a reuniunilor va include explicații cu privire la instrumentele de gestionare financiară propuse și noile sisteme administrative pentru perioada 2014-2020.

Pentru clarificarea unor aspecte de programare a PDR vor fi utilizate și discuțiile referitoare la documentele de poziție per țară ale Comisiei Europene¹, care s-au desfășurat cu ocazia vizitelor efectuate de Comisie în statele membre. Prioritățile esențiale pentru toți cei implicați includ evitarea problemelor comune cu care s-au confruntat PDR anterioare, precum și identificarea unor soluții practice care se aplică cu succes diferitor sarcini de programare.

PDR simplificate

Simplificarea sistemelor din cadrul PDR este, în continuare, o sarcină importantă a programatorilor. Statele membre sunt invitate să colaboreze strâns, pe parcursul următoarelor luni, cu Comisia Europeană la simplificarea sistemelor referitoare la procesele de programare și implementare a PDR.

Comunicarea și colaborarea cu regularitate între nivelurile UE și național sunt deosebit de apreciate pentru că facilitează alinierea PDR la cadrul strategic comun (CSC). Acțiunile de simplificare influențate de CSC ar trebui să sprijine introducerea

Vorbitorii și delegații prezenți la seminar (care a reunit câteva sute de delegați, printre care s-au numărat funcționari din autoritățile de gestionare și agențiile de plăți, precum și comisarul Cioloș și înalți funcționari ai Comisiei Europene) au admis provocările cu care se confruntă programatorii PDR, recunoscând că succesul activității lor depinde de conceperea de către ei a unor PDR care să poată duce la realizarea de contribuții majore la obiectivele strategiei Europa 2020 privind o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Comisarul Cioloș a reiterat aceste puncte și a încurajat delegații să producă PDR care să poată demonstra în mod clar valoarea adăugată generată de politica de dezvoltare rurală în aceste domenii. De asemenea, a semnalat că sporirea vizibilității rezultatelor, combinată cu reducerea ratelor de eroare, va contribui la continuarea consolidării complementarității dintre cei doi piloni ai PAC și va proteja largul evantai de beneficii pe care operațiunile din cadrul PDR le oferă cetățenilor tuturor statelor membre.

Deficiențele înregistrate în precedentele exerciții de programare ale PDR includ:

- cuantificarea inadecvată a rezultatelor programului (indicatori);
- orientarea insuficientă pentru atingerea obiectivelor cuantificate și selectarea proiectelor cu cele mai bune practici;
- legăturile slabe dintre strategie și operațiunile selectate (logică de intervenție deficitară);
- lipsa unei identificări clare a necesităților de dezvoltare în teritoriile aferente PDR.

¹ Comisia Europeană a inițiat procese de consultare interservicii pentru a se conveni asupra „documentelor de poziție” în ceea ce privește discutarea anumitor puncte referitoare la specificitățile pe care le prezintă opțiunile de dezvoltare rurală în fiecare stat membru.

unor norme mai ușor de aplicat, datorită cărora noile PDR să devină mai accesibile pentru beneficiari și mai ușor de înțeles de către aceștia.

Participanții la seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală au subliniat că un important factor de succes pentru atingerea obiectivelor de simplificare este implicarea părților interesate în diferitele faze de programare a PDR. Reușita programării dezvoltării rurale depinde de parteneriatul solid și de procedurile de bună guvernare care sunt necesare pentru a asigura o comunicare optimă între numeroșii parteneri implicați în pregătirea programelor de dezvoltare rurală.

Este important să se coordoneze cooperarea și să se garanteze buna comunicare între autoritățile responsabile cu PDR și omologii lor din alte programe de dezvoltare, atât pentru a se crea sinergii benefice, cât și pentru a se asigura elaborarea de programe integrate pe deplin și adaptate la nevoile naționale și regionale.

Activitățile de cooperare și acordurile comune de lucru duc la obținerea de beneficii considerabile. Aceste instrumente contribuie la construirea și optimizarea masei critice de expertiză multi-disciplinară care este necesară pentru reușita programării PDR. Dialogul cu părțile interesate este esențial pentru creșterea transparenței și pentru a asigura o mai bună înțelegere a acestei politici care este renumită pentru complexitatea sa. Abordările din perspectiva parteneriatului fac parte dintre principiile de bună guvernare necesare pentru reușita programării care sunt promovate de DG AGRI și de Rețeaua europeană de dezvoltare rurală.

Implicarea din timp a părților interesate în elaborarea unor procese transparente de luare a deciziilor este o metodă care și-a dovedit eficacitatea în reducerea riscurilor de apariție a unor erori pe parcurs. De asemenea, partenerii pot face sugestii utile și pot deschide perspective de rezolvare a problemelor de programare referitoare la echilibrarea sarcinilor de simplificare cu cele de reducere a ratelor de eroare. Obținerea acestui echilibru ar trebui să contribuie la asigurarea, de exemplu, a programării unor condiții de eligibilitate simple și ușor de înțeles de către beneficiari. Ar trebui să se evite condițiile complexe, ținându-se cont de faptul că sistemele simplificate pot asigura o mai bună respectare a condițiilor de eligibilitate și pot reduce rata de eroare.

Programe de dezvoltare rurală care nu conțin erori

Ratele de eroare ale PDR au crescut la niveluri inacceptabile în perioada 2007-2013. Prin urmare, programatorii noilor PDR trebuie să analizeze mai atent decât în trecut cauzele erorilor potențiale și procedurile care pot fi instituite pentru a atenua problemele de audit.

Reducerea ratelor de eroare ale PDR este esențială pentru garantarea integrității politicii de dezvoltare rurală și a programelor sale. Se subliniază că protejarea fondurilor publice și menținerea credibilității activității PDR în rândurile cetățenilor statelor membre este o prioritate esențială pentru reușita programării. În acest sens, pentru început, este important să se asigure că toate propunerile de operațiuni și de sprijin în cadrul PDR se bazează pe cereri exacte și validate.

Plafoanele financiare în noile PDR vor fi convenite per măsură (nu ca în trecut, per axă). Astfel apare o și mai mare necesitate de evaluare atentă și realistă a cererii efective care se poate preconiza că va exista pentru activitățile propuse în cadrul fiecărei măsuri. Pentru informare și pentru determinarea nivelurilor reale ale cererii, este esențial să se depună eforturi în vederea determinării conținutului necesar pentru analiza SWOT.

Efectuarea cu precizie a analizei cererii reduce riscurile de apariție a unor presiuni referitoare la utilizarea fondurilor PDR cu prea puține cereri aprobate pentru finanțarea unor activități neeligibile.

Controlul din cadrul PDR

Un alt obiectiv al programatorilor care au sarcina de a reduce posibilitățile de eroare este să instituie proceduri fiabile de urmărire a implementării operațiunilor PDR. Acestea includ controlul cheltuielilor și verificarea faptului că banii sunt cheltuiți conform scopului declarat. Trebuie prevăzute controale eficiente pentru:

- a se garanta selecția unor proiecte eligibile care demonstrează existența unei cereri puternice și, în același timp, care au potențialul de a contribui în mod clar la obiectivele PDR și
- pentru a monitoriza punerea în aplicare a proiectelor aprobate, în scopul verificării absenței, și pe mai departe, a erorilor.

Pe lângă procedurile fiabile și transparente de control, programarea eficace a PDR trebuie, de asemenea, să asigure că există suficiente competențe și capacități, la momentul și la locul potrivit, pentru a administra controalele în mod eficient.

Pe parcursul seminarului Rețelei europene de dezvoltare rurală, s-a remarcat în repetate rânduri caracterul relevant al seturilor de competențe bine conturate și al sistemelor de direcționare și de urmărire a sprijinului acordat în cadrul PDR, acestea fiind considerate fundamentale pentru reușita programării PDR.

Monitorizarea și evaluarea

S-au făcut eforturi pentru a se îmbunătăți monitorizarea și metodele de evaluare. Faptul că politica de dezvoltare rurală pune un accent sporit pe raportare va contribui la realizarea în cadrul PDR a unor acțiuni mai justificate și care să fie orientate mai mult către rezultate. O condiție prealabilă pentru acest principiu călăuzitor este cuantificarea progreselor înregistrate prin utilizarea unor date de referință fiabile și actualizate. Calitatea colecției de date de referință utilizate cu ocazia precedentei programări a PDR a fost considerată slabă și necesitând îmbunătățiri.

Prin urmare, programarea PDR de succes efectuată pe baza unor abordări axate pe cerere ar trebui să nu utilizeze doar indicatori convenționali privind cererea precum nivelurile șomajului, datele referitoare la PIB, speciile prioritare etc. Abordările în materie de calitate ale analizei cererii ar trebui să țină cont, la nivelul unei măsuri, și de capacitatea teritorială de absorbție a fiecărei acțiuni PDR propuse.

Evaluarea *ex-ante* a capacității de absorbție poate ține seama de factori precum: previziunile privind disponibilitatea unei eventuale cofinanțări din partea diferitor grupuri țintă, motivația grupurilor țintă de a participa la scheme de sprijin din cadrul PDR, și alte aspecte, cum ar fi competențele sau infrastructura, care pot influența (pozitiv sau negativ) capacitatea de absorbție și cererea corespunzătoare de fonduri alocate prin PDR într-un anumit teritoriu.

Agențiile de plăți trebuie să certifice că alegerea și elaborarea măsurilor din PDR nu creează riscuri de eroare. Prin urmare, gestionarea partajată a procesului de programare de către autoritățile de gestionare, agențiile de plăți și alte părți interesate este promovată ca un factor de reușită prudent și pragmatic pentru programarea PDR.

Colectarea datelor de referință trebuie să constituie o parte integrantă a procesului de analiză de tip SWOT. O noutate în acest sens este că programatorii trebuie să ia în considerare și reunirea unor informații suficiente cu privire la situația actuală a priorităților transversale ale PDR, și anume politicile climatice, mediul și inovarea.

Aceste teme transversale reflectă obiectivele la nivel înalt ale Strategiei Europa 2020 pentru creștere economică și prosperitate în toate statele membre. PDR trebuie să fie în măsură să raporteze periodic în privința contribuțiilor aduse la agendele privind schimbările climatice, mediul și inovarea. Un punct de pornire esențial pentru reușita programării PDR este efectuarea unei analize aprofundate a nevoilor teritoriale ale fiecărui PDR în ceea ce privește gestionarea mediului, sprijinul pentru inovare și politicile climatice (adaptare și atenuare).

Programatorii PDR trebuie, de asemenea, să se asigure că sunt disponibile proceduri ușor de aplicat pentru a controla capacitatea tuturor măsurilor de a orienta finanțarea spre proiecte care completează temele transversale. Participanții la seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală au atras atenția asupra flexibilității noii politici, care promovează pachetele de

sprijin provenind din mai multe măsuri. Astfel se generează oportunități de obținere a unei valori adăugate și efecte de multiplicare atât față de obiectivele temelor transversale, cât și față de obiectivele celorlalte măsuri.

Planificarea PDR

Prin urmare, atunci când programarea se face din timp, toate aceste considerații cruciale referitoare la PDR sunt deosebit de utile. Instrumentele de planificare pot contribui la reprezentarea și gestionarea diverselor faze ale proceselor de programare. Acestea pot fi, de asemenea, utile pentru coordonarea de către statele membre a activităților paralele implicate în producerea de conținut pentru contractele de parteneriat la nivel înalt.

Se poate ameliora eficiența și se pot obține beneficii suplimentare prin contractarea de evaluatori ex ante care să fie implicați atât în etapa incipientă, cât și în mod regulat pe parcursul procesului de programare a PDR.

Rapoarte din cadrul atelierelor care au avut loc cu ocazia seminarului

Pe lângă considerațiile generice menționate anterior privind conceperea PDR, participanții la seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală au examinat în detaliu și o serie de aspecte specifice privind reușita programării PDR.

În cadrul atelierelor organizate, au fost puse în evidență informații necesare programatorilor PDR privind:

- promovarea temelor transversale în materie de inovare, politici climatice și mediu;
- asigurarea unei bune guvernante a proceselor de programare, inclusiv în ceea ce privește rolul creării de rețele și al unei gestionări partajate eficiente a sarcinilor de programare;
- modificările aduse cadrului de monitorizare și de evaluare a PDR;
- facilitarea legăturilor dintre diferitele părți interesate de la nivel teritorial cu ajutorul metodologiilor LEADER.

Rezultatele atelierului: Cum trebuie promovate transferul de cunoștințe și inovarea în noile PDR?

Inovarea și transferul de cunoștințe asociat acestuia sunt instrumente de dezvoltare vitale pentru Europa rurală. Această stare de fapt se reflectă în propunerea de a introduce sprijinul pentru inovare ca temă transversală în PDR ale statelor membre din perioada 2014-2020.

Prin urmare, inovarea în materie de dezvoltare rurală nu trebuie considerată în niciun caz ca fiind un concept elitist. Noile abordări privind dezvoltarea operațiunilor comerciale, gestionarea resurselor de mediu și/sau operațiunile comunităților locale prezintă relevanță și posibilități de realizare pentru toți cei care au un interes în zonele rurale ale Europei. În plus, pentru programatorii PDR, își păstrează relevanța și inovarea aplicată proceselor și procedurilor utilizate pentru implementarea PDR.

© 123rf, Pires

Programatorii PDR au misiunea de a stabili sisteme de sprijin care să poată realiza eficient toate tipurile de brokeraj inovațional, precum și de a promova transferurile de cunoștințe asociate. Deși toate măsurile din cadrul PDR trebuie să fie concepute astfel încât să urmărească și să acorde prioritate contribuțiilor inovatoare, se anticipează că principalele surse de susținere a inovării vor fi reprezentate de măsurile din cadrul PDR care finanțează cooperarea și serviciile de consiliere și de animație, precum și asistența tehnică.

Prin urmare, în cadrul acestor măsuri, trebuie să se acorde o atenție specială mai multor factori atunci când se efectuează analiza cererii și când se stabilesc criteriile de selecție și procedurile de monitorizare. În primul rând, trebuie acordată atenție programării unui sprijin complementar pentru inovare în zonele rurale, evitându-se dublarea eforturilor. Acest lucru necesită să fie cunoscute și să se coopereze cu alte surse de finanțare a inovării, printre care se numără sprijinul acordat din fondurile structurale și fondurile de investiții europene (ESI), Programul-cadru european pentru cercetare și inovare Orizont 2020 și/sau alte surse de ajutor.

Programatorii PDR ar trebui să asigure stabilirea de proceduri testate care să vizeze fondurile PDR dedicate inovării prin intermediul unor proiecte care prezintă valoare adăugată. Procesele de selecție și de direcționare trebuie să poată axa sprijinul acordat prin PDR pe îndeplinirea obiectivelor strategice ale PDR și să fie în măsură să acționeze ca un dispozitiv de filtrare care să extragă inovațiile deja găsite într-un anumit teritoriu.

Un alt punct la fel de important care trebuie luat în considerare pentru programarea inovării este gestionarea riscului.

Riscul este un aspect inerent pentru toate schemele care sprijină inovarea. O bună proiectare a proceselor poate contribui la ținerea riscurilor sub control, delegații la seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală evidențiind rolul dispozițiilor luate pentru stabilirea unor puncte de referință în materie de performanță. Punctele de referință au la bază o abordare „în trepte” a acordării finanțării pentru proiectele de inovare și pot fi folosite pentru a controla cofinanțarea în tranșe a proiectelor care oferă potențial, dar prezintă riscuri mai mari.

Altă recomandare a participanților la atelierul dedicat inovării în cadrul seminarului s-a referit la posibilitatea statelor membre de a utiliza un fond de garantare ca instrument menit să ajute la gestionarea riscurilor. A existat un vast consens în ceea ce privește faptul că la monitorizarea și la evaluarea proiectelor de inovare nu ar trebui să se uite că „eșecul” poate oferi învățăminte utile de care să se țină seama la dezvoltarea viitoarelor acțiuni. De asemenea, în cadrul atelierului s-a ajuns la un consens cu privire la necesitatea de a se evita programarea unor proceduri contraproductive care ar putea să descurajeze inovarea și cererea în cadrul PDR (de exemplu, obligația pentru proiectele de inovare care au „eșuat” de a rambursa ajutoarele primite prin PDR).

Programatorii PDR au multe de învățat din experiența dobândită pe parcursul actualei perioade de programare. Pe baza acestei experiențe, grupul de reflecție privind transferul de cunoștințe și inovarea din cadrul Rețelei europene de dezvoltare rurală a tras învățăminte referitoare la modalitățile de sporire a eficienței viitoarelor măsuri de sprijin în materie de transfer de cunoștințe și inovare din noile PDR².

Memento destinat programării PDR în privința sprijinului pentru transferul de cunoștințe și inovare:

- Să se înțeleagă amploarea reală a cererii de sprijin pentru inovare într-un anumit teritoriu al PDR.
- Să se încurajeze rolul productiv al creării de rețele pentru brokerajul inovațional.
- Să se promoveze canalele ascendente pentru a explora și a propune noi posibilități de inovare.
- Să se evite definirea conceptului de inovare, dar să se pună accentul pe elaborarea proceselor de inovare.
- Să prevadă flexibilitatea necesară pentru combinarea diferitelor tipuri de sprijin (finanțare și/sau altele), utilizând competențe combinate.
- Să sprijine utilizarea animatorilor locali drept catalizatori. Acești consilieri și brokeri de inovare ar trebui să aibă o formare corespunzătoare.
- Să se țină seama de riscuri și să se integreze sisteme de gestionare a situațiilor de eșec.

2 Informații suplimentare despre activitatea Rețelei europene de dezvoltare rurală în vederea promovării transferului de cunoștințe și a inovării sunt disponibile la adresa: http://enrd.ec.europa.eu/themes/research-and-innovation-gateway-development/kt-innovation/en/kt-innovation_en.cfm.

Rezultatele atelierului: Cum trebuie integrate preocupările privind protecția mediului și schimbările climatice în noile PDR?

Europa rurală găzduiește marea majoritate a resurselor de mediu ale UE. Zonele rurale au, de asemenea, un rol esențial pentru îndeplinirea de către UE a angajamentelor sale globale privind politicile climatice. Zonele rurale dispun de o gamă largă de oportunități de dezvoltare bazate pe abordările managementului de mediu din perspectiva dezvoltării durabile și pe politicile asociate cu atenuarea schimbărilor climatice și cu adaptarea la acestea. Pentru aceste motive, toate noile PDR vor promova activ și vor sprijini cu prioritate proiectele care contribuie în mod pozitiv la realizarea de către statele membre a obiectivelor de mediu și climatice.

Dat fiind că protecția mediului și schimbările climatice sunt teme transversale în PDR pentru perioada 2014-2020, acestea ar trebui să fie abordate în mod corespunzător de toate măsurile. Delegații la seminarul Rețelei europene de dezvoltare rurală au subliniat acest punct, observând că „În noile PDR nu ar trebui să existe «colțuri pentru protecția mediului și schimbări climatice» – aceste teme ar trebui să constituie probleme transversale și orizontale”. Aceasta înseamnă că toate măsurile din cadrul PDR ar trebui programate în consecință. Prin urmare, programarea trebuie să evalueze cu atenție potențialul fiecărei acțiuni din cadrul unei măsuri de a produce rezultate asociate cu protecția mediului și cu schimbările climatice.

Importanța deosebită a acestor teme transversale se reflectă și în faptul că în PDR există măsuri care sunt dedicate în mod specific ecosistemelor (prioritatea 4) și utilizării eficiente a resurselor/schimbărilor climatice (prioritatea 5). Deși este de așteptat ca aceste măsuri să constituie surse importante de finanțare „ecologică”, programatorii PDR trebuie să se asigure că sunt incluse opțiuni de „ecologizare” și în pachetele de sprijin din cadrul celorlalte măsuri. Propunerile din noul cadru juridic pentru politica de dezvoltare rurală oferă programatorilor PDR o mare flexibilitate și posibilitatea de a fi creativi astfel încât să garanteze acest principiu prioritar.

Deoarece preocupările privind protecția mediului și schimbările climatice reprezintă priorități absolute pentru programatorii PDR, evaluările *ex-ante* ar trebui să acorde o atenție specială nivelului de „protecție a mediului” care a fost (și poate fi) atins de toate măsurile propuse în fiecare PDR.

Reușita programării sprijinului privind protecția mediului și schimbările climatice ar trebui să contribuie și la principalele obiective globale referitoare la realizarea de PDR bazate pe cerere, axate pe rezultate, lipsite de erori și pe deplin integrate. Acest lucru se poate realiza prin planificarea coerenței pe durata întregului ciclu de viață al PDR.

Mai întâi, trebuie să se țină cont de obiectivele ecologice în cadrul analizei SWOT. De asemenea, procesul de „ecologizare” ar trebui să se aplice sprijinului din cadrul unei măsuri pentru nevoile de mediu și/sau climatice confirmate, utilizând criteriile de selecție și alte instrumente de implementare. În plus, ar trebui consolidată raportarea acestor teme transversale, pentru a furniza, în ceea ce privește toate măsurile, dovada obținerii rezultatelor ecologice.

Un important punct de plecare este o analiză fiabilă a contextului de mediu din teritoriul aferent PDR. Acest lucru aduce clarificări pentru luarea unor decizii în cunoștință de cauză cu privire la zonele care au cea mai mare nevoie de diferite tipuri de sprijin pentru gestionarea mediului și combaterea schimbărilor climatice. Rezultatele obținute în urma analizei nevoilor furnizează seturile de date de referință pe baza cărora pot fi evaluate progresele înregistrate în cadrul PDR. De asemenea, acestea servesc la conturarea cu mai multă claritate a cererii de fonduri și la stabilirea obiectivelor în materie de rezultate.

Se încurajează utilizarea instrumentelor de direcționare pentru aplicarea unor abordări mai eficiente decât tehnicile „de schematizare” și „de generalizare”. Criteriile de selecție trebuie să fie utilizate în mod adecvat și înțelept, astfel încât finanțarea PDR să fie orientată spre îndeplinirea nevoilor identificate și spre realizarea obiectivelor aferente în materie de rezultate.

De exemplu, nu ar trebui subestimat rolul jucat de măsurile de investiții în domeniul combaterii schimbărilor climatice și de prestarea de servicii de mediu, chiar dacă această legătură a fost subevaluată în trecut. Măsurile de investiții pot fi combinate cu măsuri de agromediu în vederea creșterii competitivității la nivelul exploatațiilor agricole și a obținerii de soluții din care toată lumea are de câștigat.

Accentul pus pe programarea unor PDR mai orientate către rezultate înseamnă că toate PDR ar trebui să elaboreze sisteme adecvate de măsurare și de explicare a contribuțiilor lor la obiectivele de mediu și climatice. În acest scop sunt necesare date de referință precise și, eventual, o programare a consolidării capacităților de monitorizare a mediului de către beneficiari și administratori pentru toate măsurile din cadrul PDR.

Grupul de reflecție privind serviciile de mediu din cadrul Rețelei europene de dezvoltare rurală³ a pregătit orientări și exemple de studiu de caz care analizează modalități de punere în practică. Participanții la atelier au ascultat o trecere în revistă a principalelor mesaje ale grupului de reflecție, completată de alte recomandări practice cu privire la metodologiile de direcționare a finanțării prin PDR către „zonele nevralgice” din punct de vedere climatic (utilizând instrumentele de programare dezvoltate de proiectul Oscar – <http://sitem.herts.ac.uk/aeru/oscar/index.htm>).

Delegații prezenți la atelier și seminar au discutat avantajele orientării către teme transversale folosind combinații de ajutoare la nivelul măsurilor. Pachetele sinergice, concepute pentru a genera rezultate de mediu cu valoare adăugată prin acțiuni în cadrul PDR, au fost favorizate, fiind considerate fezabile dacă sunt programate din vreme în mod corespunzător. Se promovează combinarea sprijinului „soft” (adică animație, formare profesională, consolidarea capacităților, cooperare, etc.) în pachete care conțin sprijin „hard” pentru lucrări capitale și/sau management de mediu, considerându-se că acest lucru garantează rezultate mai sustenabile ale sprijinului prin PDR.

Coerența continuă să fie un factor de succes comun pentru programarea ecologizării sprijinului pe parcursul fiecărei etape a ciclului de viață al PDR. De asemenea, acțiunile de ecologizare a PDR trebuie să fie coerente și integrate cu sprijinul financiar din alte surse disponibil pe teritoriul din cadrul unui PDR.

Este necesar ca toate fondurile structurale și fondurile de investiții europene (ESI) să abordeze preocupările privind protecția mediului și schimbările climatice. Programarea PDR va necesita o coordonare încununată cu succes cu celelalte instrumente de sprijin de la nivelul UE. Programarea PDR ar trebui să garanteze că măsurile din cadrul PDR își maximizează potențialul de a viza lacunele pe care nu le acoperă integral alte finanțări. În mod similar, alte fonduri pot fi utilizate pentru a adăuga valoare operațiunilor PDR în domeniul protecției mediului. Ar trebui să se evite riscurile de suprapunere a finanțărilor. Domeniile remarcate în cadrul seminarului REDR ca fiind deosebit de relevante pentru programarea CSC integrată includ transportul și utilizarea energiei în zonele rurale, precum și acțiunile de colaborare între zonele urbane și cele rurale.

Memento destinat programării PDR privind gestionarea mediului și schimbările climatice:

- Să se asigure că SWOT oferă o analiză aprofundată a nevoilor de management de mediu și a oportunităților de sprijin aferente unui teritoriu din cadrul PDR.
- Să se utilizeze criteriile de selecție în cazul tuturor măsurilor pentru a acorda prioritate proiectelor care contribuie în mod pozitiv la temele transversale.
- Să se direcționeze sprijinul din cadrul PDR către proiecte care abordează nevoi confirmate.
- Să se combine sprijinul din cadrul măsurilor în pachete care să maximizeze potențialul PDR.
- Să se adopte abordări axate pe rezultate pentru programarea de sprijin ecologic în toate măsurile.
- Să se alinieze nevoile de monitorizare ale PDR la capacitățile de monitorizare ale tuturor părților interesate din PDR.
- Să se integreze sprijinul din cadrul PDR cu alte măsuri de sprijin teritorial corespunzătoare.

³ Mai multe informații despre activitatea REDR de promovare a serviciilor de mediu sunt disponibile la adresa: http://enrd.ec.europa.eu/themes/environment/environmental-services/ro/environmental-services_ro.cfm.

Rezultatele atelierului: Gestionarea partajată eficientă

O condiție prealabilă pentru reușita programării este coordonarea și cooperarea eficientă între autoritățile de gestionare, agențiile de plăți, organismele de certificare și alte organizații cu responsabilități oficiale în implementarea PDR.

Sistemele de gestionare partajată pe deplin funcționale pot contribui la obținerea de numeroase beneficii pentru părțile interesate. Delegații la seminarul REDR au convenit că toți cei implicați în administrarea PDR pot dobândi avantaje din eficiența care devine posibilă prin utilizarea unor stiluri de lucru bazate pe colaborare. De asemenea, participanții au recunoscut în general că aceste beneficii care rezultă din procesele partajate merită investițiile inițiale în termeni de eforturi implicate în testarea și în perfecționarea unor metode de gestionare colaborative încununate de succes.

Din nou, coerența este un factor cheie de succes pentru reușita programării unor proceduri de gestionare partajate în cadrul PDR. Acest lucru este valabil și pentru coerența administrării financiare, a sistemelor informatice, a auditului și a controalelor. Coerența va fi consolidată printr-o modificare a sistemului pentru perioada 2014-2020, modificare prin care o singură agenție de plăți per stat membru sau regiune se va ocupa de ambii piloni.

Stabilirea de proceduri care să asigure efectuarea coerentă a gestionării financiare partajate a PDR are drept scop să ajute toate administrațiile implicate să se concentreze asupra aceleiași serii de priorități de dezvoltare. PDR sunt instrumente de dezvoltare și toate părțile interesate din sistemul de management ar trebui să aibă un mod de gândire coerent referitor la rațiunea lor fundamentală de a exista, și anume rolul lor de a contribui la atingerea obiectivelor strategice ale PDR.

Gestiunea partajată a PDR oferă posibilități interesante de îmbunătățire a eficienței acțiunilor PDR. Metodele de lucru comune ar trebui să echilibreze importanța unei logici de intervenție a PDR cu importanța prevenirii erorilor. Această abordare subliniază capacitatea părților interesate din PDR de a garanta că banii sunt cheltuiți conform scopului declarat.

Sistemele partajate de administrație a PDR se vor concentra la diferite niveluri pe logica de intervenție a PDR pentru perioada 2014-2020. Unul dintre acestea este nivelul măsurilor, deoarece planificarea și execuția financiară pentru viitoarea perioadă de programare vor trebui să se întemeieze în mod explicit pe o înțelegere clară și comună a priorităților PDR și pe setul de indicatori comuni pentru fiecare măsură în parte.

O administrare partajată adecvată la nivel de măsură va facilita o bună gestiune partajată pentru toate nivelurile superioare din sistemul de administrare a unui PDR. Trebuie să se acorde atenție noilor norme administrative la nivel de măsură, cum ar fi cele privind gestionarea partajată a unor noi instrumente financiare⁴, pachetele de sprijin din cadrul măsurilor sau sub-programele PDR.

Prin urmare, se poate contribui la reușita programării prin stabilirea din timp a unor proceduri comune de lucru pentru autoritățile de gestionare, agențiile de plăți, organismele intermediare și de certificare. Va fi deosebit de util să se înceapă din timp în special pentru a permite gestionarea și răspunderea partajate pentru procesele PDR implicate în pregătirea acordurilor de parteneriat și în stabilirea priorităților și a indicatorilor.

Memento destinat programării PDR privind gestionarea partajată:

- Să se înceapă din timp și să se testeze sisteme de gestionare partajată care sunt incluzive și eficiente.
- Să se asigure că toți cei implicați își înțeleg rolurile prin care contribuie la îndeplinirea scopului PDR.
- Să se asigure că toți cei implicați înțeleg care este destinația preconizată a banilor (și de ce).
- Autoritățile de gestionare și agențiile de plăți trebuie să efectueze în comun o evaluare *ex-ante* a tuturor propunerilor de măsuri din PDR pentru a verifica și a demonstra caracterul verificabil și controlabil al măsurilor și pentru a cuantifica rezultatele.

4 A se vedea numărul 13 al EU Rural Review în ceea ce privește consultanța și consilierea privind instrumentele financiare ale PDR: http://enrd.ec.europa.eu/publications-and-media/eu-rural-review/en/eu-rural-review_en.cfm.

Rezultatele atelierului: rolul buneii guvernante pentru pregătirea PDR

Colaborarea în parteneriat va continua să capete tot mai multă relevanță, iar potențialul ei de instrument eficient pentru realizarea cu succes a programării PDR va continua să crească. Prin urmare, este important ca toți partenerii din PDR să înțeleagă normele și reglementările care vor fi convenite de statele membre pentru a reglementa politica de dezvoltare rurală a UE. Acest lucru este important în ceea ce privește atât procedurile pentru pregătirea PDR, cât și contractele de parteneriat.

© Stéphanie Perrin

Astfel, în 2013, este necesar să se planifice, să se decidă și să se programeze abordări în materie de bună guvernare pentru colaborarea în parteneriat din cadrul PDR. Scopul programării procedurilor de bună guvernare este de a fructifica valoarea adăugată care poate fi obținută din colaborarea în parteneriat pentru a promova răspunderea și aprobarea pe mai multe niveluri a operațiunilor din PDR.

Rezultatele obținute prin programarea unor veritabile principii de parteneriat pot contribui la facilitarea unei mai bune orientări tematice și teritoriale a acțiunilor din PDR prin intermediul procesului de analiză SWOT. Colaborarea în parteneriat generează, de asemenea, beneficii în ceea ce privește elaborarea unor sisteme optime și eficiente de obținere a rezultatelor în cadrul PDR.

Prin implicarea tuturor părților interesate în ciclul de viață complet al unui PDR pot fi obținute beneficii în ceea ce privește cunoștințele. Pregătirile privind buna guvernare ar trebui, prin urmare, să încerce să stabilească structuri de colaborare în parteneriat care să ducă la obținerea de rezultate efective nu doar în timpul fazei de pregătire, ci și pe parcursul etapelor de implementare și de evaluare a PDR.

Programarea unor principii de bună guvernare pe tot parcursul ciclului de viață al unui PDR va contribui la asigurarea implicării părților interesate în etapele de implementare (în timpul fazelor de selecție a proiectelor, precum și de colectare și de analiză a datelor obținute prin monitorizare). De asemenea, aceasta va adăuga valoare în timpul proceselor de evaluare care pot influența orientarea strategică și procedurile operaționale ale unui program.

Implicarea activă a tuturor părților interesate reprezintă o condiție necesară pentru succesul politicii de dezvoltare rurală.

Selectarea celor mai avantajoase serii de parteneri este un factor de succes pentru atingerea obiectivelor de bună guvernare. Este important să se folosească o abordare echilibrată în ceea ce privește implicarea publicului, a partenerilor din sectorul privat și din societatea civilă. Ar trebui să fie instituite proceduri transparente pentru prevenirea riscurilor de apariție a unor posibile dezechilibre.

Articolul 5 din propunerea de regulament privind dispozițiile comune enumeră principalele categorii de parteneri care trebuie implicați în acordul de parteneriat și în pregătirea programelor: autoritățile competente regionale, locale, urbane și alte autorități publice; partenerii economici și sociali; organismele care reprezintă societatea civilă, inclusiv partenerii în domeniul protecției mediului, organizațiile neguvernamentale și organismele responsabile pentru promovarea egalității și a nediscriminării.

Abordările în materie de bună guvernare implică oficializarea procedurilor de lucru între parteneri. Se anticipează ca acordurile oficiale de parteneriat să constituie o nouă cerință legală pentru PDR din perioada 2014-2020, iar Comisia Europeană elaborează un cod comun de conduită pentru a preciza modul în care principiile prevăzute la articolul 5 din regulamentul privind dispozițiile comune pot fi puse în aplicare de către statele membre⁵.

Delegații prezenți la seminarul REDR au fost informați în privința codului de conduită și a importanței pe care acesta o acordă atât consultării, cât și instrumentelor de comunicare pentru obținerea unor abordări adecvate în materie de bună guvernare. Discuțiile din cadrul seminarului REDR au atras atenția asupra faptului că programatorii PDR ar trebui să își propună organizarea de acțiuni de consultare și de comunicare în așa fel încât să se evite axarea doar pe teme referitoare la alocarea finanțărilor pentru diferite tipuri de acțiuni sau beneficiari din cadrul PDR.

Abordările în materie de bună guvernare necesită operațiuni de consultare și de comunicare cu/între parteneri, pentru axarea în primul rând pe clarificarea principalelor provocări și oportunități de dezvoltare rurală care există pe un teritoriu. După aceea, poate avea loc dialogul referitor la deciziile de alocare a fondurilor, pentru a viza acțiuni care răspund nevoilor și cererii identificate, în cunoștință de cauză.

5 Alte informații utile privind conținutul codului de conduită și explicații suplimentare sunt disponibile în documentul de lucru al serviciilor Comisiei Europene la adresa: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=7956>

Pentru a ajuta statele membre să utilizeze „platformele de consultare” pe parcursul procesului de programare al noilor PDR, se pune la dispoziție asistență tehnică finanțată din actualul buget al PDR pentru perioada 2007-2013. Se preconizează, de asemenea, că în perioada 2014-2020 asistența tehnică va putea fi finanțată pentru a contribui la consolidarea abordărilor în parteneriat pe parcursul întregului ciclu de viață al fiecărui PDR.

La nivel național sau regional, Comitetul de monitorizare și rețeaua rurală vor constitui importante platforme de consultare pentru PDR. Participanții la seminarul REDR au fost informați în privința modului în care este posibil ca platformele de consultare cu afiliere deschisă să fie mai favorabile incluziunii decât modelele de parteneriat formal rigide. Flexibilitatea a fost considerată utilă pentru a încuraja o mai mare masă critică de expertiză în cadrul mecanismului de guvernare al PDR.

De asemenea, la seminar s-a subliniat că schimbul continuu de bune practici între parteneri este o componentă benefică a

abordărilor în materie de bună guvernare. Programatorii PDR sunt sfătuiți să analizeze în mod obiectiv potențialul structurilor de rețele existente de a efectua aceste sarcini de transfer de cunoștințe. Programarea PDR poate încerca să garanteze stabilirea unor structuri adecvate de rețele încă de la începutul perioadei 2014-2020.

Rețelele sociale și alte instrumente de comunicare oferă oportunități pentru promovarea dialogului și implicarea părților interesate în procesul de programare a PDR.

Rețelele rurale naționale pot reprezenta platforme consultative importante pentru atingerea unui spectru larg de părți interesate din PDR⁶. Unul dintre rolurile rețelelor rurale naționale este de a contribui la traducerea conceptelor și a limbajului potențial complexe în explicații mai ușor de înțeles și într-o terminologie la care diferitele părți interesate se pot raporta cu ușurință.

Memento destinat programării PDR privind abordările în materie de bună guvernare:

- Abordările în parteneriat adaugă valoare operațiunilor PDR.
- PDR trebuie să oficializeze acordurile de parteneriat folosind un cod de conduită.
- Investițiile timpurii în consultare și comunicare pot genera beneficii eficiente din punct de vedere al costurilor în cadrul programării.
- Identificarea și schimbul de exemple de bune practici (privind proiectele PDR și gestionarea PDR) reprezintă bune practici în materie de bună guvernare.
- Structurile de rețele existente pot fi programate să își consolideze potențialul strategic.
- Ar trebui programate procese de evaluare (*ex-ante*, continue, *ex-post*) pentru a evalua rezultatele colaborării în parteneriat din cadrul fiecărui PDR.

6 A se vedea numărul 14 al EU Rural Review pentru o analiză detaliată referitoare la valoarea adăugată a creării de rețele și rolul rețelelor rurale naționale: http://enrd.ec.europa.eu/publications-and-media/eu-rural-review/en/eu-rural-review_en.cfm.

Rezultatele atelierului: Monitorizarea și evaluarea noilor PDR

Programarea unor sisteme eficiente de monitorizare și de evaluare va constitui o contribuție importantă la succesul general al operațiunilor din cadrul PDR. Prin urmare, programarea ar trebui să reflecte faptul că monitorizarea și evaluarea nu implică doar raportarea rezultatelor și ar trebui să întărească realitatea faptului că monitorizarea și evaluarea sunt esențiale pentru asigurarea datelor vitale necesare pentru administrarea orientării și performanțelor PDR.

Propunerile de politică de dezvoltare rurală a UE pentru perioada 2014-2020 consolidează aceste principii. În politica de dezvoltare rurală se pune un accent mai important pe monitorizare și pe evaluare pentru a ajuta statele membre să realizeze în cadrul PDR acțiuni mai responsabile și axate mai mult pe rezultate. Programarea PDR trebuie, deci, să stabilească proceduri și condiții pentru:

- asigurarea calității abordărilor privind monitorizarea și evaluarea și
- utilizarea efectivă a constatărilor obținute în urma monitorizării și a evaluării.

Un nou sistem de monitorizare și evaluare, aplicabil măsurilor din cadrul PDR și domeniilor prioritare, este în curs de elaborare pentru PDR din perioada 2014-2020. Acesta va îmbunătăți capacitatea PDR de a se axa mai mult pe rezultate, iar programatorii ar trebui să țină cont de el încă din stadiul incipient.

Informații utile cu privire la procesele de evaluare *ex ante* pentru PDR în perioada 2014-2020 sunt disponibile pe site-ul Rețelei europene de evaluare pentru dezvoltare rurală în documentul intitulat: *Valorificarea la maximum a PDR*⁷.

Actualul cadru comun de monitorizare și evaluare (CCME) rămâne principalul instrument de referință pentru programatorii PDR. Pentru perioada 2014-2020, sistemul de monitorizare și de evaluare a fost modernizat pentru a acoperi ambii piloni ai PAC, fapt care va conferi mai multă vizibilitate sprijinului pentru dezvoltarea zonelor rurale acordat de statele membre.

Alte noi elemente referitoare la monitorizare și evaluare pentru PDR în perioada 2014-2020 includ utilizarea de „planuri de evaluare”. Va trebui ca procesele de programare să includă pregătirea planurilor de evaluare și găsirea unui acord în privința lor. Conținutul planurilor de evaluare trebuie să clarifice și să formalizeze detalii referitoare la monitorizare și evaluare precum (printre altele) calendarele aplicabile monitorizării și evaluării, sistemele de colectare a datelor și procedurile de stabilire a modului în care vor fi utilizate rezultatele evaluării.

Pentru noile PDR nu vor fi necesare evaluări intermediare, dar în 2017 și 2019 rapoartele anuale de implementare a PDR vor fi îmbunătățite. În 2017, rapoartele anuale de implementare a PDR vor evidenția orice schimbări care ar putea fi necesare în cadrul PDR. În 2019, rapoartele anuale de implementare a PDR se vor axa pe rezumatul performanțelor intermediare ale PDR.

În 2019, se vor lua decizii cu privire la fondurile plătite din rezerva pentru performanță, pe baza unui set specific de repere

⁷ Versiuni ale documentului în mai multe limbi pot fi găsite la adresa:

http://enrd.ec.europa.eu/evaluation/library/evaluation-helpdesk-publications/en/evaluation-helpdesk-publications_en.cfm.

care trebuie să fie aliniată cu setul principal de indicatori al PDR. Participanții la atelierul dedicat monitorizării și evaluării din cadrul seminarului organizat de REDR au subliniat că este necesară acordarea unei atenții deosebite programării în momentul în care se aleg indicatorii aplicabili rezervei de performanță. Aceștia ar trebui să reflecte logica de intervenție globală care a fost convenită de părțile interesate din cadrul PDR și nu ar trebui să riște să introducă distorsiuni neintenționate.

Numărul indicatorilor de performanță din cadrul noii perioade de programare va fi redus pentru a contribui la simplificarea și consolidarea gestionării PDR.

Un alt aspect important pentru programatorii PDR se referă la comparabilitatea surselor de date (de exemplu, pentru indicatori contextuali), care ar trebui să fie asigurată la nivelul UE. De asemenea, în procesul de programare al sistemelor orientate spre rezultate, trebuie să se acorde atenție la nivel de măsură (dar și la alte niveluri) promovării vizibilității progreselor înregistrate în ceea ce privește temele transversale din cadrul PDR (inovare, mediu și politici climatice)⁸.

Memento destinat programării PDR privind monitorizarea și evaluarea:

- Realizarea unei bune programări în materie de monitorizare și de evaluare va constitui o diferență majoră pentru obținerea de operațiuni adecvate în cadrul PDR.
- Un accent mai mare pe abordările orientate spre obținerea de rezultate va îmbunătăți vizibilitatea acțiunilor din cadrul PDR.
- Planurile de evaluare vor oferi valoroase instrumente de gestionare în materie de monitorizare și de evaluare.
- Procedurile și indicatorii în materie de monitorizare și de evaluare a subprogramelor PDR, rezerva de performanță și temele transversale trebuie să fie concepute astfel încât să se armonizeze cu PDR în ansamblu.

8 A fost elaborat un document de lucru care oferă consiliere cu privire la planurile de indicatori pentru noile PDR. Acesta este disponibil pe pagina de internet a REDR dedicată documentelor referitoare la seminarul privind reușita programării. De asemenea, un proiect de listă de indicatori-țintă și de indicatori de rezultat pentru noile PDR este disponibil în cadrul „WS6” la adresa:

http://enrd.ec.europa.eu/en-rd-events-and-meetings/seminars-and-conferences/successful-programming_en/en/successful-programming_en_home.cfm.

Rezultatele atelierului: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității/ LEADER și noile PDR

Au fost primite cu entuziasm eventualele sinergii de dezvoltare care ar putea fi realizate în perioada 2014-2020 prin programarea unor legături viabile între diferitele părți interesate la nivel teritorial care utilizează metodologii LEADER. Aceste părți interesate includ grupurile de acțiune locală din PDR, grupurile de acțiune locală în sectorul pescuitului și alte grupuri implicate în utilizarea fondurilor ESI pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Un aspect important pentru programarea PDR este să se asigure că grupurile LEADER abordează deficiențele strategiilor de dezvoltare locală care au fost identificate de către Curtea Europeană de Conturi⁹. De exemplu, pentru grupurile LEADER ar trebui programate proceduri în cadrul PDR pentru a se garanta că toate proiectele finanțate și acțiunile efectuate de grupul LEADER sunt bine conectate la obiectivele globale ale strategiei de dezvoltare locală. Aceasta presupune folosirea criteriilor de selecție și a sistemelor de monitorizare ca instrumente pentru verificarea faptului că proiectele sprijină logica

de intervenție a strategiei de dezvoltare locală și garanția că fondurile LEADER sunt cheltuite conform scopului declarat.

În materie de simplificare, principalele fonduri LEADER pentru PDR în perioada 2014-2020 vor fi în întregime programate în cadrul domeniului prioritar 6b, „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”, dar caracteristicile orizontale ale LEADER le fac relevante pentru toate celelalte domenii prioritare din PDR.

Ocuparea forței de muncă ar trebui să fie o prioritate de vârf și un indicator de performanță pentru rezultatele obținute în PDR cu finanțare LEADER. Programatorii PDR vor acorda importanță, de asemenea, unor abordări coerente pentru măsurarea și monitorizarea performanței LEADER în materie de creare de locuri de muncă.

Reintroducerea posibilității pentru grupurile LEADER de a avea acces la bugete multifond le permite acestor părți interesate de dezvoltarea locală să își asume un rol mult mai important în promovarea creșterii economice și a prosperității propriilor zone, pe mai multe fronturi.

În ceea ce privește pregătirile pentru programarea PDR se observă, de asemenea, că ar putea să persiste nevoia de a

9 <http://eca.europa.eu/portal/page/portal/pressroom/Presspacks/Previouspresspacks/2010/PresskitSpecialReportNo52010>

consolida capacitatea grupurilor LEADER de a opera în noi arene multifond. Prin urmare, ar putea fi nevoie să se programeze opțiuni de consolidare a abilităților și a competențelor, pentru a ajuta grupurile LEADER să coordoneze cu eficacitate consolidarea finanțării care va fi disponibilă pentru abordările teritoriale ale dezvoltării locale¹⁰.

Testarea unor abordări pilot și explorarea unor factori de succes din bunele practici existente privind multifondurile/coordonarea politicilor (de exemplu combinarea FEADR cu FEP) pot ajuta autoritățile PDR să își programeze propriile foi de parcurs pentru a continua integrarea metodologiilor LEADER în perioada 2014-2020.

Delegații la seminarul REDR au fost informați în privința faptului că implementarea strategiilor de dezvoltare locală multifond nu poate fi forțată și le-au fost oferite orientări pentru a permite ca procesul să se desfășoare în mod organic și într-un ritm propriu, care să reflecte nivelurile de cerere și capacitatea teritoriilor locale.

Prin urmare, este posibil ca strategiile de dezvoltare locală finanțate dintr-un singur fond să rămână predominante la începutul perioadei 2014-2020.

Uneltele care facilitează și fac posibil acest proces de schimbare includ programarea:

- unor cadre juridice naționale care să prevadă norme armonizate pentru sistemele de acordare a finanțării din cadrul fondurilor;
- unui sprijin pentru consolidarea capacităților părților interesate, astfel încât toți cei implicați să înțeleagă diferitele perspective și realități operaționale existente;
- unor reuniuni de cooperare regulate între instituțiile implicate în diferite sisteme de finanțare. Această cooperare ar trebui să aibă loc între omologi la nivel național, regional și local. Instrumentele de comunicare pot fi programate pentru a promova dialogul menit să identifice provocările, să depășească blocajele și să sprijine fluxul de oportunități multifond accesibile.

Dacă se adoptă abordarea multifond, se recomandă ca selecția grupurilor de acțiune locală să se facă în mod coordonat. Acest lucru ar putea presupune cereri comune de propuneri sau un comitet de selecție la nivel național sau regional cu reprezentanți din diferitele fonduri.

Pentru perioada 2014-2020 sunt, de asemenea, posibile opțiuni prin care să se implice organisme intermediare în administrarea programului LEADER. Aceste opțiuni pot fi programate în scop dublu:

- de a furniza un „ghișeu unic” pentru grupurile LEADER pentru a face legătura în ceea ce privește finanțarea acestora (fie dintr-o singură sursă de finanțare, fie din surse multiple) și, la fel de important,
- de a reduce riscurile ca autoritățile de gestionare să fie împovărate excesiv cu proceduri administrative. Aceasta ar ajuta autoritățile de gestionare să își mențină rolul de supraveghere strategică a coordonării și a calității implementării LEADER.

Organismele intermediare sunt, de asemenea, mai bine plătite pentru a pune în aplicare apelurile efectuate de participanții la seminar în privința eforturilor care trebuie făcute pentru a programa proceduri mai simple pentru proiectele mai mici. Cooperarea între statele membre poate contribui la identificarea/transferul de bune practici în cadrul unor astfel de proceduri.

Memento destinat programării PDR privind crearea de legături viabile între diferitele părți interesate de la nivel teritorial care utilizează metodologii LEADER:

- Să se asigure existența unor capacități suficiente pentru a garanta că toate fondurile LEADER sunt cheltuite conform scopului declarat.
- Crearea de locuri de muncă va fi un obiectiv important pentru LEADER.
- Grupurile LEADER ar trebui să primească ajutor pentru a se îndrepta în ritmul propriu către finanțarea multifond.
- Organismele intermediare pot furniza asistență tehnică utilă pentru grupurile LEADER și autoritățile PDR.

Informații suplimentare:

Toate documentele prezentate la seminarul privind programarea cu succes sunt disponibile pe internet la adresa:

http://enrd.ec.europa.eu/en-rd-events-and-meetings/seminars-and-conferences/successful-programming_en/en/successful-programming_en_home.cfm

doi:10.2762/53474

ISBN 978-92-79-28922-4

9 789279 289224

Oficiu pentru Publicații